

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 413

София, 06.07. 2017 година

Върховният касационен съд на Република България, първо гражданско отделение, в закрито съдебно заседание на десети май 2017 г. в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Бранислава Павлова

ЧЛЕНОВЕ: Теодора Гроздева
Владимир Йорданов

разгледа докладваното от съдия Йорданов

гр.дело N 9 /2017 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Образувано е по касационна жалба от Р. А. П. срещу въззивно решение № 7182 от 26.09.2016 г. по възз. гр. д. № 2345 /2016 г. на Софийски градски съд, с което, като е отменено първоинстанционното решение, е постановено друго, с което е отхвърлен предявеният от ищцата Р. А. П. против Държавата, представлявана от министъра на регионалното развитие и благоустройството, иск с правно основание чл.124 ГПК, с който се претендира да бъде признато за установено по отношение на ответника, че ищцата е собственик на основание давностно владение, осъществено в периода от 01.06.1996 г. - 01.06.2006 г., на апартамент, с площ 40 кв.м. – представляващ гарсонiera, индивидуализиран във въззивното решение, заедно с ид.ч. от общите части на сградата и правото на строеж върху общинско място.

Жалбоподателят твърди, че обжалваното решение е неправилно и иска то да бъде допуснато до касационно обжалване, като излага основания за това, които ще бъдат разгледани по-долу.

Държавата, представлявана от министъра на регионалното развитие и благоустройството, в писмен отговор твърди, че не са налице основанията за допускане на въззивното решение до касационно обжалване, както и че подадената касационна жалба е неоснователна.

Жалбата е допустима, тъй като е обжалвано въззивно решение по иск за собственост, за което след изменението на чл.280,ал.2 ГПК с ДВ, бр. 50 от 2015 г. не съществува ограничение за касационно обжалване.

За да постанови обжалваното решение въззивният съд е приел следните правни изводи:

Спорен по делото е въпросът дали имотът - предмет на делото, представляващ частна държавна собственост, е могъл да се придобие от физическо лице на основание давностно владение в периода от 24.12.1994 г. до 31.05.2009 г.

Въззивният съд е приел, че по посочения спорен между страните въпрос е налице противоречива практика, застъпена в две групи решения: решение № 251 от 27.12.2012 г. по гр.д.№ 429 /2012 г. на ВКС, второ г.о., решение № 253 от 07.01.2014 г. по гр.д.№ 1181 /2013 г. на ВКС, първо г.о., в които се приема, че в периода 01.06.1996 г. – 01.06.2006 г. при осъществяване на всички предпоставки от фактическия състав биха могли да се придобиват имоти – частна държавна / общинска собственост на основание давностно владение.

Обратното разбиране е застъпено в следващата група решения: решение № 246 от 19.03.2010 г. по гр.д. № 615 /2009 г. на ВКС, първо г.о.; решение № 38 от 22.02.2010 г. по гр.д. № 2685 /2008 г. на ВКС, първо г.о.; решение № 108 от 29.03.2010 г. по гр.д. № 296 /2009 г. на ВКС, второ г.о., решение № 3 от 20.04.2012 г. по гр.д. № 724 /2011 г. на ВКС, второ г.о.; решение № 159 от 01.07.2014 г. по гр.д. № 1435 /2014 г. на ВКС, първо г.о.; решение № 127 от 25.11.2014 г. по гр.д. № 3190 /2014 г. на ВКС, второ г.о.

По правния въпрос въззивният съд е приел за правилно приетото във втората група цитирани решения, съгласно което давностен срок за имотите частна държавна и общинска собственост е започнал да тече от 01.06.1996 г., когато влиза в сила изменението на чл.86 ЗС, ДВ бр.33 /1996 г. но течението му е спряно на 31.05.2006 г. до 31.12.2017 г. по силата на § 1 ДР на ЗС (посочени са броевете в ДВ, с които срокът е продължаван).

Въззивният съд е приел извода, че вещно право върху имот частна държавна или общинска собственост не може да се придобие чрез десетгодишно давностно владение от трето лице, тъй като течението на давностния срок е започнало на 01.06.1996 г., но е спряно в последния ден от срока - 31.05.2006 г. с § 1 ДР ЗС за определен период от време, който към момента на постановяване на въззивното решение е удължен до 31.12.2017 г.

В заключение, въззивният съд, като е приел, че ищцата не е могла да придобие чрез давностно владение собствеността върху имот, който е частна

държавна собственост поради естеството на собствеността и това, че придобивната давност е ограничена времево, е приел, че в полза на ищцата не може да бъде признато право на собственост, придобито на оригинално основание по чл.79,ал.1 ЗС, тъй като не е достигал един ден. Поради това предявеният от ищцата иск е неоснователен.

Касационно обжалване следва да се допусне по изведения от жалбоподателя материалноправен въпрос: Може ли имот - частна общинска или държавна собственост да бъде придобит от физическо лице на основание давностно владение, ако давността е изтекла до 01.06.2006 г.

Уточнената по-пълна редакция на този въпрос съгласно приетото с т.1 от ТР № 1 /2010 г. по т.д. № 1 /2009 г. ОСГТК на ВКС е: Дали с разпоредбата на § 1 от ЗР на ЗД на ЗС (ДВ бр. 46 /2006 г.) е постановено спиране на давностния срок по чл.79,ал.1 ЗС за придобиване на имоти частна държавна и общинска собственост, който е започнал да тече на 01.06.1996 г., когато влиза в сила изменението на чл.86 ЗС (ДВ бр. 33 /1996 г.), преди този срок да изтече.

Жалбоподателят твърди, че въпросът е разрешен в противоречие с разрешените в решение № 251 от 27.12.2012 г. по гр.д.№ 429 /2012 г. на ВКС, второ г.о., решение № 253 от 07.01.2014 г. по гр.д.№ 1181/2013 г. на ВКС, първо г.о., решение № 558 от 07.01.2011 г. по гр.д.№ 269 /2010 г. на ВКС, второ г.о., с което е осъществено основанието по чл.280,ал.1,т.1 ГПК за допускане на касационно обжалване.

Въпросът е обуславящ и в отговорите на правни въпроси в посочените решения действително е прието, че в периода от 01.06.1996 г. до влизане в сила на разпоредбата на § 1 от ЗР към ЗД на ЗС ДВ (бр.46 /2006 г. в сила от 01.06.2006 г.) имоти частна държавна или общинска собственост могат да бъдат придобивани по давност.

С това е осъществено основание по чл.280,ал.1,т.1 ГПК за допускане на обжалваното решение до касационно обжалване.

Същевременно, както е приел и въззивният съд, в отговора на правен въпрос на решение № 127 от 25.11.2014 г. по гр.д. № 3190 /2014 г. на ВКС, второ г.о., на което се е позовал въззивният съд, е прието обратното: Десетгодишния срок на недобросъвестното владение изтича на 31.05.2006 г. На тази дата обаче течението на давностния срок е спряно с § 1 ДР ЗС за срок от седем месеца, като с последващите изменения на правната норма спирането течението на давностния срок е продължено до 31.12.2014 г. Следователно вещно право върху имот частна държавна или общинска собственост не може да се придобие чрез десетгодишно давностно владение от трето лице, тъй като течението на давностния срок е започнало на

1.06.1996 г., но е спряно в последния ден от срока – 31.05.2006 г. с § 1 ДР ЗС за определен период от време, който към настоящия момент е удължен до 31.12.2014 г.

Вещно право върху имот частна държавна или общинска собственост не може да се придобие чрез десетгодишно давностно владение от трето лице, тъй като течението на давностния срок е започнало на 1.06.1996 г., но е спряно в последния ден от срока – 31.05.2006 г. с § 1 ДР ЗС за определен период от време, който към настоящия момент е удължен до 31.12.2014 г.

С това е осъществена хипотезата на чл.292 ГПК – обуславящият правен въпрос е разрешаван противоречиво от състави на Върховния касационен съд, поради което настоящият състав следва да спре производството по делото и да предложи на общото събрание да постанови тълкувателно решение.

Жалбоподателят следва да заплати на ВКС държавна такса за разглеждане на касационната му жалба в размер на 99.65 лева.

Воден от изложеното съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ДОПУСКА до касационно обжалване въззивно решение № 7182 от 26.09.2016 г. по възз. гр. д. № 2345/2016 г. на Софийски градски съд,, г.о.

Указва и дава възможност на Р. А. П. в едноседмичен срок от съобщение да представи по делото доказателства за платена по сметка на ВКС държавна такса в размер на 99.65 лева (деветдесет и девет лева и 65 ст..) за разглеждане на касационната и жалба.

След изтичането на този срок делото да се докладва за насрочване или прекратяване.

Спира производството по делото на основание чл.292 ГПК.

Предлага на общото събрание на гражданска колегия на ВКС да постанови тълкувателно решение по материалноправния въпрос: Дали с разпоредбата на § 1 от ЗР на ЗД на ЗС (ДВ бр. 46 /2006 г.) е постановено спиране на давностния срок по чл.79,ал.1 ЗС за придобиване на имоти частна държавна и общинска собственост, който е започнал да тече на 01.06.1996 г., когато влиза в сила изменението на чл.86 ЗС (ДВ бр. 33 /1996 г.), преди този срок да изтече.

Определението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.

Особено мнение на съдия Бранислава Павлова по гр.д.№ 9/2017г. на ВКС, I г.о.

Не намирам основание за допускане на касационно обжалване на въззивното решение на Софийския градски съд № 7182 от 26.09.2016 г. по въззивно гражданско дело № 2345 /2016 г. по изведения от съда правен въпрос по следните съображения:

Решаващият извод на въззивния съд по въведеното от ищеца в исквата молба оригинерно основание за придобиването на собствеността е, че вещно право върху имот частна държавна или общинска собственост, не може да се придобие чрез десетгодишно давностно владение от трето лице, тъй като течението на давностния срок е започнало на 01.06.1996 г., но е спряно в последния ден от срока - 31.05.2006 г. с § 1 ДР ЗС за определен период от време, който е удължен до 31.12.2017 г. Поставеният в изложението за допускане на касационното обжалване правен въпрос, който не се нуждае от доуточняване е: възможно ли е да се придобие по давност недвижим имот частна общинска собственост в периода от 01.06.1996г. до 01.06.2006г. Този въпрос намира точен отговор в тълкувателната част на решение № 127 от 25.11.2014г. по гр.д.№ 3190/2014г. на ВКС, II г.о. , постановено по реда на чл. 290 и сл. ГПК в което е прието, че вещно право върху имот частна държавна или общинска собственост не може да се придобие чрез десетгодишно давностно владение от трето лице, тъй като течението на давностния срок е започнало на 1.06.1996 г., но е спряно в последния ден от срока – 31.05.2006 г. с § 1 ДР ЗС. Това разрешение е възпроизведено буквално в обжалваното решение с оглед на което не е налице основание за допускане на касационното обжалване. Не считам, че в останалите две решения, цитирани от касатора като противоречива съдебна практика, в тълкувателната им част, е прието различно по поставения от касатора правен въпрос. Противоречието е в решаващите мотиви по съществуващото на спора , които според приетото в ТР 1/2010г. на ВКС, ОСГК не се обхващат от задължителната съдебна практика , даваща правомощие на състав на ВКС да инициира тълкувателно решение по реда на чл. 292 ГПК.

Съдия Бранислава Павлова